

Mpr nr. A089100 - - Dato : 19220308
Forfatter:Nielsen, Jens, Patient, fhv husmand
Emnegruppe: Patientbehandling

Tekst: Patientbetaling. Direktionen for sindssygehospitalet ved Århus skriver til direktoratet for statens sindssygehospitalet angående en sag om en tidligere patients arbejde på hospitalet. Det drejer sig om fhv. husmand Jens Nielsen som har klaget til hospitalet over den beskedne aflønning, som han har modtaget for det arbejde, han udførte, da han var patient på hospitalet. Hospitalet har opfordret ham til at anke sagen til direktoratet, og skrivelsen fremkommer som kommentar til denne ankesag.

Mpr nr. A089101 - - Dato : 19220518
Forfatter:Nielsen, Jens, patient
Emnegruppe: Patientbehandling

Tekst: Patientbetaling. Direktionen for statens sindssygehospitalet meddeler, at der ikke kan ydes den tidligere patient Jens Nielsen ekstra betaling for det arbejde han i sin tid udførte på hospitalet.

Mpr nr. A089102 - - Dato : 19220327
Forfatter:
Emnegruppe: Forhold vedr. landbrug

Tekst: Gartneri. Driftsplan for køkkenhaven ved Sindssygehospitalet ved Århus i 1922-23.

Til Direktøren, s.

8 Marts 1922.

Til

Direktoratet for Statens Sindssygehospitalet.

J.Nr. K. 1. 1921-22.

Som Svar paa Direktoratets Skrivelse af 2' Marts 1922 skal jeg oplyse følgende:

Jens Nielsen kaldet "Stokkeby" er en 65-aarig fhv. Husmand, der har ligget her paa Hospitalet fra d. 2' September 1921 til d. 10' Januar 1922. Han indlagdes fra Odense Arrest.

Han er oprindelig Gaardmandssøn, har hjemme til 24-Aars Alderen, synes saa at have uddannet sig til Lærer og i en Aarrække at have undervist som Friskolelærer forskellige Steder og endog en Tid at have været Højskoleforstander. Senere har han været Husmand, en Tid været paa Fattigvæsenet og gentagne Gange været arresteret.

Han er, hvad Aandsevnerne angaar, en ret velbegavet Mand, men med en udtalt psychopatisk Degeneration, navnlig paa det moralske Omraade; større Forbrydelser har han egentlig aldrig begaaet, men han har hele Livet igennem alligevel Gang paa Gang været i Konflikt med Lovene, idet han under mere eller mindre falske Foregivender har faaet Folk til at stikke Penge særlig i Bladforetagender, han har startet. Tidsskrifter, hvis Navne er "Vore Bierhverv", "Lejeren", "Land og Lov", "Enhver sit" er hver Gang kun udkommet i faa Numre. De indkomne Penge har han benyttet til at leve af, og Bogtrykkerne har han undladt at betale. I 1919-20 har han paa samme Maade udgivet Bladene "Efterskolen" og "Dansk Havebrugstidende" og har endvidere som "Konsulent" gennemrejst Sønderjylland og holdt Foredrag om "Dansk Havebrug". Han har endelig for en Enke, han der lærte at kende, indsendt Ansøgning om Understøttelse til "Hendes Majestæt

Enkedronningens Chatolkasse" og selv brugt Pengene, der kom ind.

Foruden den Slags Transaktioner og Virksomheder, hvorved han har tjent til Livets Ophold, har han tillige beskæftiget sig meget med at føre Processer og Retstrætter mod Politimester og skrive Klager til Folketingsmænd, Amtmænd, Ministre og Konge.

Under Opholdet her paa Hospitalet viste han i det hele en god Opførsel, passede i lang Tid flittigt dets Arbejde, han blev sat til, nemlig at forsaales Fodtøj, og viste sig ganske flink til det.

Han var i Reglen ret høflig og venlig ved Stuegangen, ligesom han ogsaa i Almindelighed var ganske venlig og indsmigrende overfor Overplejeren.

Han var særlig tilbøjelig til at samtale med en anden typisk kværulatorisk Patient, derudover mærkede man ikke Tegn paa noget sygeligt hos ham. I December Maaned 1921 blev han lidt mere tyndmodig efter at komme herfra, og man havde i den Anledning et Par Samtaler med ham, der resulterede i, at man bestemte sig til at udskrive ham. Da han ingen Slægtninge havde og var indlagt for Aarhus Fattigvæsens Regning, henvendte man sig dertil, for at de kunde skaffe man hans Tøj og sørge for ham. Den 10' Januar 1922 afhættedes han af en Opsynsmand fra Aarhus Fattiggård.

Godt en Uge efter modtog jeg fra ham et Brev af 16' Januar 1922 (Bilag Nr. 1).

Jeg skrev da til ham og bad ham komme herud. I Samtale med ham forklarede jeg ham, at Arbejdsfortjenesten ikke var at opfatte som Betaling for udført Arbejde, men kun en Opmuntringspræmie, forklarede ham, hvordan der var bevilget en bestemt Sum i Arbejdsfortjeneste til Fordeling mellem de arbejdende Patienter, og at saaledes som Forholdene endnu var, kunde der ikke tilkomme ham mere; med Hensyn til Kosten fortalte jeg ham, at der maaske nok kunde tiltænges visse Forbedringer, men at Direktoratet herop var i Færd med en Undersøgelse af dette Forhold, saa at det sikkert nu vilde blive ordnet paa den bedste Maade; med Hensyn til "Broen" sagde jeg ham, at det jo var muligt, at "Broen" vilde hjælpe ham, hvis han skrev til Bestyrelsen.

Jeg fik saa nogle Dage efter fra ham en Ansøgning til "Broen", hvori han søgte om et Laan paa 200 Kr. til at starte en Reparationsforretning for Fodtøj. Jeg indsendte Andragendet til Broen, ledsaget

af en Anbefaling, hvoraf den første Del er identisk med ovennævnte korte Biografi. - En Afskrift af Anbefalingen vedlægges (Bilag Nr. 2).

"Broen" mente, at det faldt udenfor dens Opgave at hjælpe ham, fordi han havde været straffet, og henviste ham til Frængselshjælpen.

Den senere stedfundne Brevveksling mellem Jens Nielsen og undertegnede vedlægges ligeledes: et Brevkort af 25' Februar 1922 fra ham (Bilag Nr. 3) og min Skrivelse af 28' Februar 1922 til ham (Bilag Nr. 4).

Hvad det specielle Forhold angaar, hvorover Jens Nielsen beklager sig, at han ikke har faaet mere i Arbejdsfortjeneste, skal jeg oplyse, at hans Regnskab ser saaledes ud:

September 1921	17 Dage		Kr. 4,00)
Oktober "	7 "		" 2,00)
November "	26 "	a lo Øre	" 2,60)
December "	26 "	a lo "	" 2,60)

			Kr. 11,20
2 Pakker Shag			" 0,86

			Kr. 10,34

Naar han har faaet forholdsvis lidt mere for sit Arbejde i September og Oktober, hidrører det fra, at det er to forskellige, der har vurderet hans Arbejde, og at Mds. I og Mds. II hver for sig har sit Beløb at fordele i Arbejdsfortjeneste mellem de Patienter, der arbejder.

At han har saa faa Arbejdsdage i Oktober, viser sig dog muligvis at bero paa en Fejltagelse, idet jeg efter at have set Værkstedslederens Bøger igennem ser, at han har arbejdet i 24 Dage.

Jeg synes, at man gaa give Jens Nielsen Ret i, at det er en beskeden Sum, han har sammensparet sig. Hans Tilfælde giver mig Anledning til at bemærke, at jeg i det hele finder, at den nuværende Beregning af Arbejdsfortjenesten har sine Ulemper; idet der jo er bevilget en fast Sum til Fordeling mellem samtlige Arbejdende Patienter, følger deraf, at derfaar desmindre, jo flere der arbejder; man modvirker altsaa snarest Arbejdslysten i Stedet for at stimulere dem; jeg vilde finde det heldigt, at Arbejdsfortjenesten enten under den ene eller den anden Form fastsattes efter det præsterede Arbejde - uafhængigt af, om der var flere eller færre, der arbejdede -; og at man maaske foruden den Sum, man f. Eks. fastsatte for hver Dags

Arbejde uanset Arbejdets Natur, tillige ved Hjælp af Dusører fik Lov til at sætte Præmie paa særlig Flid, saaledes at man f. Eks. for Skomagerarbejdets Vedkommende maaske satte ekstra en Præmie paa 5 Kr. for hver 20 eller 25 Par Sko, der blev forsaalet, eller noget lignende.

Jeg skal dog bemærke, at Hospitalet hidtil skønsmæssigt i ganske enkelte Tilfælde har belønnet særlig gode Arbejde med en ekstra Dusør, men dette har særlig været Patienter, der igennem længere Tid har udført et saadant Arbejde.

Jens Nielsen havde man ikke tænkt paa at belønne paa denne Maade. Hans Arbejde har - efter Værkstedslederens Sigende - været ret godt, men han var dog ikke saa dygtig som flere andre, hvad man dog heller ikke kunde vente, da han ikke havde arbejdet ved det i saa lang Tid, og naar han blev sat i en forholdsvis beskednen Arbejdsfortjeneste hænger det sammen med, at man mere betragtede ham som værende i Lære.

Hvis Direktoratet mener at kunne gaa med til, at Hospitalet paa Grund af Omstændighederne yder Jens Nielsen et ekstra Vederlag for hans Arbejde, vil Direktionen intet have at erindre derimod. Naar jeg - efter at han havde modtaget Afslag fra saavel Broen som Fængselshjælpen - ikke har tilbudt ham Hjælp, er det begrundet i, at hans Henvendelse, idet han truer med Rigsdag og Pjece, forekommer mig at have noget Karakter af et Forsøg paa Pengeafpresning; jeg har derfor foretrukket at lade ham indanke Sagen til Direktoratets Afgørelse.

Hvad den "Plakat" angaar, Jens Nielsen hentyder til, forholder det sig saaledes, at jeg har udarbejdet en Husorden for Patienterne paa de frie Afdelinger, hvor at Patienterne til enhver Tid kan være bekendt med, hvad de har at rette sig efter, saavel i Fritid, Arbejdstid og øvrige Forhold paa Afdelingen. - Med Hensyn til Arbejdet staar der følgende:

"Patienterne (af 3' Forplejning) maa i Arbejdstiden, naar der ikke er truffet særlige Bestemmelser, kun arbejde for Hospitalet, og faar derfor en Dusør i Forhold til Arbejdets Udførelse og Størrelse".

From Your H. Directorates Sk. of 2nd March 1922.

that I regret to find:

your Niece, known "Stokely" is in 65 years of age
 Mrs. M. de la Roche has been in Hospital for the
 2nd Sept. 1921 to 10th Jan. 1922. Her medical
 treatment

She is a great invalid, and is to 24 Feb
 M. [i. e. M. de la Roche is born on
 7/2]

and is confined to her bed in Hospital since
 then; she has a good spirit, and is long
 in the fact that she has been so long in the
 fact of it is not a great deal to do.

She was: Please be kindly and early in the year
 to come her year in the. or a great deal of
 your kind and for the year. In the fact of it
 to be for the year of the year. ~~which has been~~

~~vi er tilgængelige til at tale om den Patient, der~~
~~vi ville stille os skulde med os~~

Man er sød tilgængelig til at samtale med en anden
typisk kronisk Patient, idet der er mulighed her for
lige på noget sygdom hos ham. I Dec. Maanedet
sigt her kan det man udsædsvig ofte at komme
hvor og man kan i en del ring af de samtale med
ham, da man kan i et man træffe sig til at udsædsvig
kan på den nye Sætnings, her, og er udsædsvig på den
Kronisk Fattigmands Regning hvorved man er det
for at et kind Skift kan have sig og søge for ham.

Den 10^e Jan. at hentes kan at ^{Opsynsmand for Aarhus} ~~Bedst~~ ^{Fattigmand}
God i lige ofte med sig ^{sig} ~~Arbejds~~ at Børn 4
sig. Læsning.

Jeg skrev da til ham og var ham kunne hende; i
Samtale med ham foretog sig ham, at det er for tynde
ikke er at opfatte den Betaling for udsædsvig det man kan
en Genindtægtsopdræt. foretog den herunder de var
brudt en bestemt Løn i det udsædsvig til Fordøjningen

089-100

9814 Jens Nielsen ke Stokkeby

Arbejdsforbrug

Septbr.	17 dage	kommandant	4.00	} (Johansen)
Oktober.	7 "	huspid	2.00	
Novbr.	26 "	2 10 ge kommandant	2.00	} hus II for hus
Decbr.	26 "	- - - - -	2.00	

11.20
 0 86
10.34

2 Pk brug

15/11

Jeg synes man maa give J. N. Pelt: at de
 to de bedste Linn, han har sammensat sig; haer
 Tiffen gaae sig ind naag til et brude at jeg
 i det hele finde at den mindste Besyng af Akyd-
 fortjente har sine Ulemper Ulemper; i det de to
 bringer en fast Linn til Fortdeling i mellem smaa og store
~~Salvets~~ ^{Salvets} fage brat at de far de mindre jo ~~mere~~
 flere de arbjede; men medvirke altsa meget
 Akydskysten: det er det stinilen der; jeg vilde finde
 de lufte at Akydfortjente uden ind de ene eller
 den anden Form fortsattes efter de prostens Akyd
 - udraagst andt en fler de far de arbjede -; fra
 de Lige Akyd og et man maa de foruden den ~~afgaa~~
 Linn man fortjente fortsatte for her Dags Akyd uanst
 Akyds Stater - tillyg en Hjed af Akyds Lige Lortu
 at ~~man~~ seth Proven per Lige Feit; haer at man
 fluk for Skarpe arbjede Fortjente maa de seth en Proven
 har 5 ~~de~~ ^{de} ~~to~~ ^{de} for her de de de er fortjente
 eller noget lign.

Jeg skal dog brænde et Hospital indtil med skide masser i
jorden indtil. Tilføjet har blivnet såj god Albyrd med
en vortin Brod, men det har såj med ~~vortin~~ Patients, de
har ~~gjort~~ ~~de~~ igennem længere Tid har indført et sådant
Arbejde.

Jens Nielsen har med alle tænkt paa at blivne paa sin
skand. hans Arbejde har - ofte Vokstedalsternes Sjæld.

ventet det gode, men man var dog ikke saa dygtig som flere
andre, hvor man dog ikke ikke kunde vent, så kan ikke

Hospitalet ~~gode~~ paa grund af Mustard) hermed gode paa
Nielsen et Extra indlæg for hans Arbejde vil

Skibkommandanten indtøt at han et mindre fornuft. Naar jeg -
ofte ~~kan~~ frisk Brod efter at han kan indlægget Albyrd for

saadant Brod som Fugtskjælden - ikke kan tilbyde dem Hjælp
vorte ~~præst~~ ~~de~~ at Hospitallets ~~Kasse~~ Kasse, 4 M beprøvet

i et hans Skummen forkommer mig at han noget
Karakter af Forsy paa Page afprøvet; jeg har derfor

fortrin det at lad ham indvænke Sagen til Skibkommandanten
Arbejde.

M
denn er
et M i
lang; men
kan bliv
forholde
ordene
Arbejdet
konge det
sammen
med at d
men men
betragt
den kom
vortin

Atter om "Plakat" angaaer Jens Nielsen hentyder til ~~og som~~
~~Admiral~~ ~~og~~ ~~at~~ ~~enke~~ ~~hundred~~ ~~og~~ ~~en~~, forholder det sig sel-
ved at jeg ~~for~~ ~~at~~ ~~for~~ ~~be~~ ~~indskrjvet~~ ~~en~~ ~~His~~ ~~orden~~ ~~for~~
Patrioten paa Søfare Afdelingen, ^{forat det til enhver Tid kan} ~~hvor~~ ~~de~~ ~~er~~ ~~en~~ ~~hvis~~
den skulde være hos den her at vilde og ofte sende i Følge, Altid-
til og derige Forløb paa MS. Der skulde til Altid stå
de følgende:

089-101

DIREKTØREN
FOR
STATENS SINDSSYGEHOSPITALER

Skrivelser m. m. denne Sag ved-
rørende, bedes betegnede med
J. No. K.1.1922/23.

Kjøbenhavn B., d. 18. Maj 1922.
Bernstorffsgade 15.
Tlf. 3376.

19/5 kom. J. Nielsen re Stokkeby.

I Anledning af et af tidligere Patient i Sindssygehospitalet Jens Nielsen kaldet Stokkeby hertil indgivet Andragende, hvori denne besværer sig over Størrelsen af den ham ved hans Udskrivning fra Hospitalet tilstaaede Arbejdsducør, og under Henvisning til Direkti-
ons Skrivelse af 8. Marts d.A. skal man, efter at Sagen har været be-
handlet i Tilsynsraadet for Statens Sindssygehospitaler, til Efter-
retning og videre Bekendtgørelse for Andrageren under Adresse: Skov-
vejen 97, Aarhus, tjenstlig meddele, at da den Patienterne tilstaaede
Arbejdsfortjeneste ikke skal betragtes som Betaling for det udførte
Arbejde, men kun som en Opmuntring til at benytte det Middel til Hel-
bredelse, som et efter Patientens Tilstand afpasset Arbejde er, findes
der ikke Anledning til at ændre den af Direktionen i sin Tid truffene
Bestemmelse om den Andrageren tildelte Ducør.

Dir. Nielsen

Til
Direktionen for Sindssygehospitalet ved Aarhus,
Riisskov St.

B 56/1922

089-102

Plan over Køkkenhavens Anvendelse i 1922.

- A. 1140 - Jordbrugsarbejde
- B. 645 - Fuglefangst
- C. 750 - Sommerfridning
- D. 320 - Grøntavl
- E. 660 - Jordbrugsarbejde
- F. 550 - Fuglefangst
- G. 210 - Jordbrugsarbejde
- H. 120 - Aspartager
- I. 970 - Sælgning

**Driftsplan for Køkkenhaven
ved Sindssygehospitalet ved
Aarhus i 1922-23.**

- J. 700 - Jordbrugsarbejde
- K. 425 - Jordbrugsarbejde
- L. 775 - Roser
- M. 200 - Arter
- N. 300 - Jordbrugsarbejde
- O. 325 - Jordbrugsarbejde
- P. 275 - Jordbrugsarbejde
- Q. 100 - Jordbrugsarbejde
- R. 200 - Aspartager

54/1922

Plan over Køkkenhavens Anvendelse i 1922.

- A. 1140 m² Jordbær
260 - Rabarber
- B. 645 - Frugtbuske
760 - Sommerhvidkaal
320 - Grønkaal
184 - Hindbær
- C. 460 - Jordbær
- D. 660 - Jordbær
- E. 550 - Rabarber
- F. 210 - Hindbær
120 - Asparges
970 - Selleri
- G. 400 - Peberrod
700 - Porre
- H. 425 - Jordbær
775 - Rosenkaal
- I. 200 - Artiskok
900 - Tidlige Blomkaal og Spidskaal
- J. 300 - Løg
325 - Agurker
375 - Selleri
100 - Rabarber
- K. 200 - Asparges
375 - Bønner
375 - Ærter
145 - Spinat og Kørvel

- L. 1100 m² Tidlige Kartoffler
- M. 70 - Kruspersille
 230 - Skorzonnerødder
 620 - Carotter
- N. 625 - Asparges
 525 - Smaakulturer som Tomater, Dild,
 Timian, Estragon, Pastinak
- O. 400 - Kartoffler
 750 - Gulerødder
 300 - Sommerhvidkaal
- P. 400 - Ærter
 340 - Porre
 725 - Pastinak, Rødbeder, Rodpersille
 765 - Rødkaal
 400 - Blomkaal
 400 - Jordbær
 270 - Hindbær
- Q. 700 - Sommerhvidkaal
 400 - Kaalroer, Jordskokker
- R. 450 - Frugtbuske
 400 - Grønkaal

Jorden vil efter tidlige Kulturer af Ærter, Kartoffler og Kaal blive benyttet til sildig Blomkaal, Kørvel, Spinat, Salat, Radisser, Grønkaal m. m.

Paa Stykke B vil der til Efteraaret blive plantet Jordbær paa ca. 800 m².

Sindssygehospitalet ved Aarhus, 27' Marts 1922.

(sign) O. Hastrup

kst. Gartner.

Driftsplan for Kjøkkenhaven
ved Sindssygehospitalet ved
Århus i 1922-23.

Plan over Kjøkkenhavens Anvendelse i 1922.

- A. 1140 m² Jordbær
260 - Rabarber
- B. 645 - Frugtbuske
760 - Sommerkvidkaal
320 - Grønkaal
184 - Hindbær
- C. 460 - Jordbær
- D. 660 - Jordbær
- E. 550 - Rabarber
- F. 210 - Hindbær
120 - Asparges
970 - Selleri
- G. 400 - Peberrod.
700 - Porre
- H. 425 - Jordbær
775 - Rosenkaal
- I. 200 - Artiskok
900 - Tidlige Blomkaal og Spidskaal.
- J. 300 - Løg.
325 - Agurker
375 - Selleri
100 - Rabarber
- K. 200 - Asparges
375 - Bønner
375 - Orter.
145 - Spinat og Kørvel

L.	1100	m ²	Tidlige Kartofler
M.	70	-	Krüsersille
	230	-	Storkonnerødder
	620	-	Carotter
N.	625	-	Asparges
	525	-	Smaakulturer som Tomater, Dild Timian, Estragon, Pastinak.
O.	400	-	Kartofler
	750	-	Gulerødder
	300	-	Sommerhvidkaal
P.	400	-	Orter
	340	-	Porre
	725	-	Pastinak, Rødbeder, Rødpersille.
	765	-	Rødkaal
	400	-	Blomkaal
	400	-	Jordbær
	270	-	Hindbær
Q.	700	-	Sommerhvidkaal
	400	-	Kaalroer, Jordkokker
R.	450	-	Frugtbuske
	400	-	Grønkaal

Jorden vil efter tidlige Kulturer af Orter, Kartofler og Kaal blive benyttet til sildig Blomkaal, Kørvel Spinat, Salat, Radiser, Grønkaal m. m.

Paa Stykke B. vil der til Efteraaret blive plantet Jordbær paa ca. 800 m².

Sindssjægehospitalet ved Aarhus, 27. Marts 1922

(sign.) O. Hastrup,
kst. Gartner.